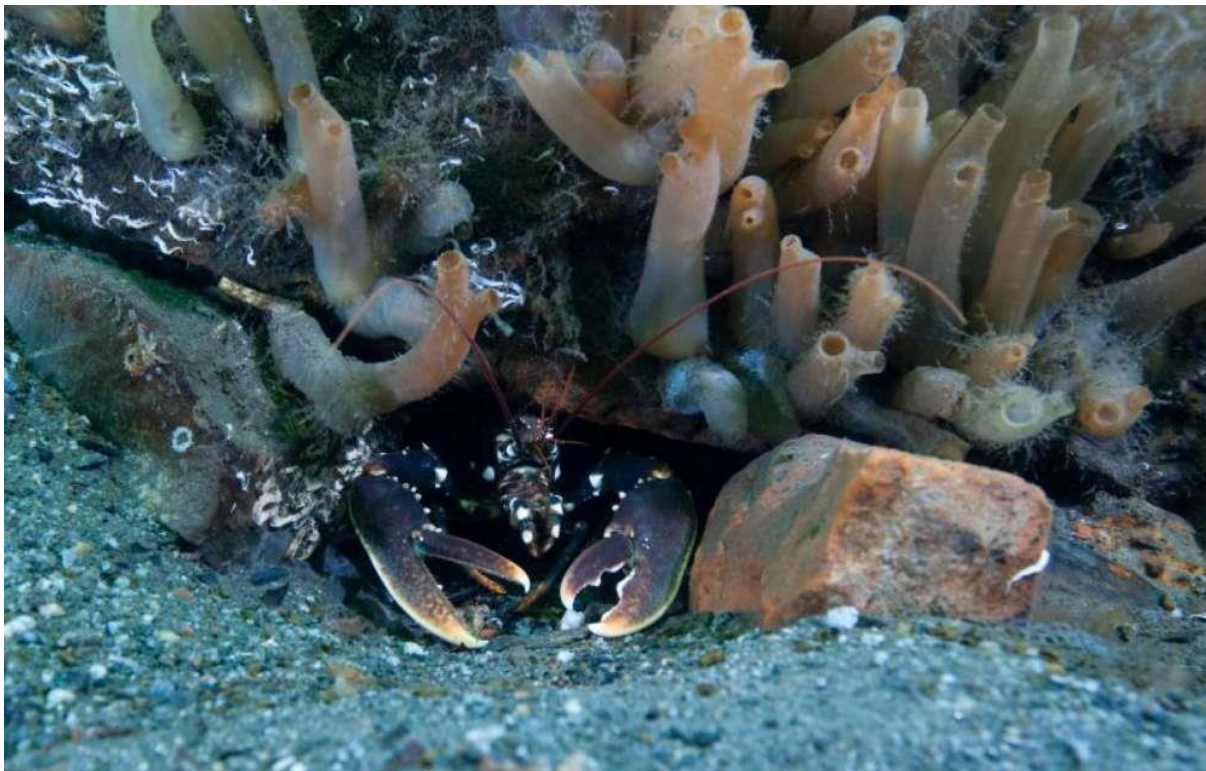

Fakta-ark: Sjøbunnopprydningen – Ren Oslofjord

Nytt liv i fjorden

Sjøbunnen er renere enn på 100 år etter en storstilt opprydning i Oslos havnebaseng
- til glede for byens befolkning og livet i fjorden

Oslo kommunes Prosjekt Ren Oslofjord for en renere sjøbunn i indre Oslofjord har fjernet gamle miljøsynder fra tidligere industri til fordel for livet i fjorden.

Opprydningen startet i 2006 og er avsluttet. Utbyggingen av Fjordbyen og byggingen av senketunnelen i Bjørvika gav en unik og historisk mulighet til å rydde opp. Oslo Havn tok på seg ryddejobben på vegne av Oslo kommune.

Godt miljøresultat

I Pipervika utenfor Rådhuset og i Bjørvika, utenfor operaen er 95-99 % av forurensningen fjernet.

44 000 containere med forurensset sjøbunn er borte. Hundre års industriavfall er bokstavelig talt gravd bort og er ikke lenger tilgjengelig for organismer som lever i fjorden.

I alt er 440 000 kubikkmeter forurensset sjøbunn fjernet fra bynære havneområder og i småbåthavner i Frognerkilen, Bestumkilen og på Hovedøya.

I tillegg har en oppnådd god miljøeffekt ved å dekke til sjøbunnen ned til 20 meter i Pipervika og Bjørvika med ren sand og leire tilsvarende mer enn 77 fotballbaner.

I Pipervika og Bjørvika har vi oppnådd god tilstand (tilstandsklasse II).

Nytt liv i fjorden

Opprydningen har ført til bedre forhold for livet i havna.

Kunstige rev satt utenfor Tjuvholmen og i Bjørvika viser at flere arter har kommet tilbake og trives godt. Her har en sett at blant annet hummer, algearter, blåskjell og sekkedyr har etablert seg. Undersøkelser i 2015 viste også

at bunndyrene er tilbake i områdene som er dekket med sand.

Trygt deponi - dobbel miljøeffekt

Den forurensede sjøbunnen er lagt i en naturlig fordypning, i et dypvannsdeponi på nesten 70- meters dyp, dekket til med et 0,4 m tykt lag med sand.

Overvåkingen av deponiet (i 2011, 2012 og 2013) viste ingen påvist spredning fra deponiet og det fungerer som forutsatt. Området er 90 prosent renere enn før og fremstår som en ren øy for flere arter bunndyr som lever der. Her har en oppnådd dobbel miljøeffekt der et forurenset område er blitt renere enn områdene rundt. Deponiet vil fortsatt overvåkes i framtiden. Oslo Havn bidrar til langsiktig miljøovervåking i Oslofjorden gjennom vår blågrønn strategi.

Hvor forurenset var sjøbunnen?

Nivåene av farlig avfall i massene som ble mudret ligger langt under det som betegnes som farlig avfall. Opprydningen av sjøbunnen var viktig for å redusere oppvirvling og få miljøgiftene ut av sirkulasjon slik at de ikke lenger taes opp i næringskjeden.

En av de store utfordringene med å få opp den forurensede sjøbunnen var at det lå mye søppel og skrot i sjøen. En valgte av den grunn å bruke miljøgrabb (skuffe med lokk) for å komme til på vanskelige steder. Det var satt krav til hvor mye spredning som var tillatt under arbeidet for å sikre at anleggsarbeidet ble utført på en mest mulig skånsom måte.

Fakta om oppryddingen:

- Oppryddingen startet i 2006 og er avsluttet.
- 440 000 m³ forurenset sjøbunn er fjernet fra Pipervika, Bjørvika og småbåthavner.
- Sjøbunnen tilsvarer 77 fotballbaner er tildekket med ren sand og leire
- Den forurensede sjøbunnen er lagt i dypvannsdeponi utenfor Malmøykalven, på nesten 70 meters dyp.
- Oppryddingen har kostet rundt 250 millioner kroner.

Oslo Havn bidrar i samarbeidet med Oslo kommune til overvåking for å skaffe oss mer kunnskap om hvordan byen forurenses sjøen slik at gode effektive tiltak kan bidra til at fjorden blir enda renere på sikt. Oslo Havn ønsker å være en pådriver sammen med andre aktører for å finne gode tiltak for å hindre ny forurensning.

Historisk dugnadsgjeng

Opprydningen har kostet rundt 250 millioner kroner og ble finansiert av et historisk spleiselag mellom ulike offentlige aktører og boligutbyggere i Fjordbyen. Oslo Havn har bidratt med mer enn 50 millioner til opprydningen.

Omfattende dokumentasjon

Opprydningsarbeidene ble utført med et omfattende kontroll- og overvåkningsprogram. Prosjektet er et av Norges mest veldokumenterte hvor gjennomføringen, utførelse og resultater er grundig dokumentert i over 250 rapporter fra ulike faginstanser. På tross av dette har prosjektet vært omstridt, særlig knyttet til deponiløsningen. Vi må ta innover oss at prosjektet fikk en slik motstand og ta lærdom av dette.

Ren Oslofjord prosjektet er et miljøprosjekt som har hatt til hensikt å fjerne giftstoffer fra sirkulasjon i fjorden og gjøre den renere – og det har vi oppnådd. Det burde alle være glad for.

Veien videre - hindre ny forurensning

Ren Oslofjord prosjektet har fjernet gamle miljøsynder fra tidligere generasjoner. Nå må vi rette blikket mot dagens forurensning og fortsette det viktige miljøarbeidet for en renere fjord.

Menneskelig aktivitet forurenser – og det er ikke til å komme bort fra at storbyen Oslo med alle sine mennesker, aktiviteter, avløp og biltrafikk forurenser sjøen. Skal miljøtilstanden i hele Oslofjorden bli bedre, må tilførselen av ny forurensning stoppes. Her må alle gode krefter gå sammen.